THE ISRAELITE PRESS

The only Jewish Newspaper of Western Canada.

אידישעס ווארט

Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA

Subscription: $6.00 per year.
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

דער וואל קאמפיין

מיט דער אויפלייזונג פונ'ם פארלאמענט און מיט דער באשטימונג פון די אלגעמיינע וואלן אויף יולי 28טן, וועט דער וואל קאמפיין זיך איצט צעפלאקערן איבער'ן גאנצן לאנד.

דער הויפט־קאמף וועט, נאטירלאך, פארקומען צווישן די צוויי הויפט פארטייען, די ליבעראלן און די קאנסערוואטיוון, און דער רעזולטאט פון די וואלן וועט אנטשיידן, ווער פון די צוויי זאל אנהאלטן די מאכט אין לאנד פאר די קומענדיקע פיר־פינף יאר: פרעמיער מאקענזי קינג, אדער ר. ב. בענעט. אבער אנדערע פארטייען און גרופירונגען וועלן אויך שפילן א געוויסע ראל אין די וואלן, און ביי דער אן ערך גלייכער כחות־פארהעלטעניש צווישן די צוויי הויפט־פארטייען אין לאנד, קאן זייער ראל זיין א גאנץ אנטשיידענע.

דער קאמף צווישן די ליבעראלן און קאנסערוואטיוון וועט אנגעפירט ווערן, ווי אלעמאל, אין דער הויפט ליניע, אויף דער פראגע פון טאריפן. די פראגע איז, אייגנטלאך, ניט צי זאלן זיין טאריפן אדער ניט, ווייל ביידע אנערקענען טאריפן. די פראגע איז בלויז פון דער גרויס פון טאריפן, און אויב זיי זאלן טראגן בלויז דעם כאראקטער פון א מיטל פאר רעגירונגס הכנסה, אדער זיי זאלן דינען פאר א שוץ מיטל צו באשיצן די לאקאלע אינדוסטריעס קעגן אויסלענדישער קאנקורענץ.

די ליבעראלן בכלל זיינען פאר נידעריקע טאריפן. זיי גלויבן, אז טאריפן, הויבנדיק די פרייזן פון די באטרעפנדיקע ארטיקלען, פארקלענערן זייער געברויך און, אין דער אונטערשטער שורה, שעדיקט דאס דער לאקאלער אינדוסטריע. אגב גלויבן זיי אויך, אז טאריפן שטערן דעם פרייען אויסטויש פון סחורה צווישן לענדער, דעם אינטערנאציאנאלן האנדל, הייסט עס, און זיי דארפן דערפאר אויסגעמידן ווערן, אויף וויפל דאס איז נאר מעגלאך. זיי גלויבן נאר אין אזעלכע טאריפן, וואס זיינען נויטיק פאר דער הכנסה פון דער רעגירונג, און אין שוץ־טאריפן בלויז אין געוויסע אויסנאם פאלן, וואו יונגע אינדוסטריעס, וואס האבן נאך ניט גענוג באפעסטיקט זיך, דארפן באשיצט ווערן פון אויסלענדישער קאנקורענץ.

די קאנסערוואטיוון אבער האלטן פון שוץ־טאריפן איבער דער גאנצער ליניע, גלויבנדיק אין זיי ווי אין א מיטל צו באפעסטיקן די לאקאלע אינדוסטריע אויף איר אייגענעם מארק, דורכוואס עס דארף געשאפן ווערן מער און בעסערע ארבעטס מעגלאכקייטן און בעסערע געשעפטן אין לאנד, ווי זיי גלויבן.

דאס איז אין אלגעמיינע ליניעס דער חלוק־הדעות צווישן די צוויי הויפט־פארטייען. דאס מאל וועט אבער דער נוסח פונ'ם קאמפיין זיין אביסל אן אנדערער, אמווייניקסטנס אויף וויפל ס'איז שייך די קאנסערוואטיוון.

אין זיין לעצטן בודזשעט האט מר. דאנינג, דער פינאנץ־מיניסטער אין פרעמיער קינגס רעגירונג, רעווידירט דעם גרעסטן טייל פונ'ם טאריפן ליסט, און האט איינגעפירט נייע טאריפן, וועלכע, ווי מר. בענעטס אנהייננגער טענה'ן, טראגן דעם כאראקטער פון שוץ־טאריפן. דאס זאל הייסן, אז די ליבעראלע רעגירונג האט אנערקענט דעם קאנסערוואטיוון טאריפן פרינציפ, און, אויב אזוי, טענה'ן די קאנסערוואטיווע פירער, דראף די רעגירונג איבערגעגעבן ווערן אין זייערע הענט, וואס וועלן דעם דאזיקן פרינציפ דורכפירן פולשטענדיקער און גרינדלאכער, ווייל זיי וועלן דאס טאן מיט'ן גאנצן הארצן.

די ליבעראלן אבער לייקענען, אז זיי האבן אנערקענט דעם שוץ־טאריפן־פרינציפ, און טענה'ן, אז איז זייער טאריפן רעוויזיע האבן זיי געהאט אין זינען די אינטערעסן פונ'ם געברויכער, ניט ווייניקער ווי די אינטערעסן פונ'ם פראדוצירער. זיי ווייזן אן אויך אויף די פארגרעסערטע פארצוגן פאר בריטישע סחורות, איינגעפירט מיט'ן צוועק צו פארגרעסערן דעם האנדל צווישן קאנאדע און גרויס בריטאניע און שאפן א בעסערן מארק פאר קאנאדער תבואה עקספארט אין גרויס־בריטאניע.

די ארגומענטן צווישן ביידע פארטייען וועלן זיך אינ'ם קאמפיין הויפטזעכלאך באציען אויף דער דאזיקער פראגע. אויסער דעם וועט די ליבעראלע פארטיי זיכער ניט פארפעלן אנצוצייגן אויפ'ן וואוקס פון אינדוסטריע און האנדל פאר די לעצטע אכט יאר זינט די ליבעראלע רעגירונג פון מר. קינג איז אין מאכט, בעת די קאנסערוואטיוון וועלן אנצייגן אויף די זאכן, וואס די רעגירונג האט ניט אויפגעטאן און וואס א קאנסערוואטיווע רעגירונג וואלט, אין זייער מיינונג, יא געקאנט אויפטאן.

אבער אויסער אט די צוויי פארטייען וועלן ארויסטרעטן מיט באזונדערע פלאטפארמען די פארשיידענע פארמער גרופירונגען אין די פרייריפראווינצן און אין טיילן פון אנטעריא. די פארמערס שטעלן מיט זיך מער ניט פאר קיין איינהייטלאכע פאליטישע גרופע. די מייסטע מאניטאבער פארמערס האבן אין די לעצטע וואלן, כאטש אונטער א באזונדער פאן, געשטעלט זיך נאענט צו די ליבעראלן און האבן דערנאך אין פארלאמענט געשטיצט די רעגירונג און מיטגעארבעט מיט איר, שיקנדיק זייערן א מיניסטער אין קאבינעט. די פארמערס פון סאסקאטשעוואן האבן בכלל ארויסגעצייגט ווייניק פאליטישע אקטיוויטעט אין די לעצטע וואלן. ערשט לעצטנס האבן זייערע פארטרעטער באשלאסן אנצופירן א זעלבסטשטענדיקע פאליטישע אקציע, אבער זיי האבן נאך ניט געהאט קיין צייט אויסצופארמירן א באשטימטן פאליטישן פרצוף און צו ארגאניזירן זיך.

עס איז דערפאר דערוויל זייער שווער צו זאגן, וואס די פארמערס וועלן פארלאנגען, וואס פאר א ראל זיי וועלן שפילן אין די וואלן, און ווי זייער פאליטישער סעפעראטיזם וועט ווירקן אויפ'ן אויסגאנג פון די וואלן. דערוויל זיינען זיי א רעטעניש פאר ביידע פארטייען און א דראונג פאר זייערע פלענער, שטעלנדיק אין גרעסטן צווייפל דעם אויסגאנג פון די וואלן אין דער וועסט, וואס דארף אנטשיידן דעם אויסגאנג פון די וואלן בכלל.

אין א צאל אינדוסטריעלע צענטערן וועלן דאס מאל אויך ארויסגעשטעלט ווערן קאנדידאטן פון דער אומאפהייניקער ארבעטער פארטיי. די דאזיקע פארטיי האט אינ'ם לעצטן פארלאמענט געהאט דריי פארטרעטער, — צוויי פון וויניפעג און איינעם פון קאלגארי. זיי וועלן, נאטירלאך, דאס מאל אנשטריינגען זיך אנצוהאלטן זייערע פאזיציעס און צו געווינען נייע.

עס ווערט אבער דערוואַרטעט, אז אנדערע ארבעטער גרופירונגען זאלן זיך ווייזן אין פעלד. אין די צוויי וויניפעגער ארבעטער באצירקן, למשל, קלייבן זיך צו די קאמוניסטן, ווי עס ווערט געמעלדעט, ארויסצושטעלן זייערע קאנדידאטן, וואס וועט נאך מער צעשפליטערן די רייען פון די ווילער און מאכן נאך מער צווייפלהאפט דעם אויסגאנג פון די וואלן.

דא און דארטן וועלן זיך מסתמא אויך ווייזן אומאפהייניקע קאנדידאטן, וואס וועלן בעטן די שטימען פון די ווילער פאר זייערע פערזענלאכע פארדינסטן. אזעלכע קאנדידאטן, ניט געשטיצט פון פאליטישע פארטייען, האבן בכלל זייער קליינע שאנסן דערוויילט צו ווערן, אבער שאדן צו איין פארטיי אדער א צווייטער קאנען זיי יא ברייגנען.

יעדנפאלס, וועלן אט די אלע פארטייען און גרופירונגען קומען צו די ווילער און פארלאנגען זייער שטיצע אינ'ם נאמען פון די אינטערעסן פון די בירגער און פונ'ם לאנד. די בירגער, וואס ווילן אפגעבן זייערע שטימען באוואוסטזיניק, אין זייערע אייגענע אינטערעסן און אין די אינטערעסן פונ'ם כלל, דארפן אויסנוצן די צוויי חדשים וואס זיינען פארבליבן ביז די וואלן צו באקאנען זיך נעענטער מיט די מעלות און חסרונות פון די פארטייען און די קאנדידאטן, אזוי אז זיי זאלן קאנען באשליסן, ווער עס פארדינט אמבעסטן זייערע שטימען.

דער יו"ט פון מתן־תורה ביי א גרופע מאראנען אין אפריקע

(ספעציעל פאר "דאס אידישע ווארט")

פון יעקב נאכבין

אין מערב אפריקע ליגן א פאר אינזלען וואס זיינען באקאנט אונטערן נאמען "קאנאריאס" אדער מענערייף אינזלען", וואס געהערן צו שפאניע. די מער באקאנטע וועלן אנגערופן פוערטאווענטירא, גראן קאנאריא, לאנזאראטע, פאלמא, גאמערא און היעדרא.

אנשטענדיגסטע פרנסה זייערע איז דאס, וואס זיי פירן אויף קליינע שיפלאך פאכאזשירן וואס פארן פארביי לאס פאלמאס. די שפאנישע רעגירונג האט צוליב דעם פארבאטן דאס אנקערן פון די שיפן דירעקט ביים פארט, בכדי אויסלענדער זאלן זיך מוזן באנוצן מיט די ארימע שיפ־...

ברויט טונקען זיי איין אין זאלץ, אזוי ווי א פרומער איד טונקט איין א המוציא...

אין די פארוואגלטע מוחות זייערע, איז געבליבן א זכרון, אז אין א געוויסער צייט פונ'ם יאר האבן אידן א יום־טוב פון מתן תורה, — דעם יום טוב שבועות מיינען. אבער זיי מיינען שוין מער ניט, אז שבו־...

מיטיוון ניגער, און אן שום בילדונג און מישך פון, אזא לאנגער צייט און פינסטער דער היסטארישער פארגאנגענהייט איז גאר קיין וואונדער ניט, אז דאס ביסל מאראנען וואס זיינען פארבליבן דארט פארגרעבט געווארן...

...זיך אין דער תורה, אין די פינף ספרים, הייסט עס, וואס משה אדער יעזוס האט מיט זיך געבראכט אויף דער וועלט. דער פאר איז נאטאל אדער ניטל ביי זיי פאר וואנדלט געווארן און דעם יום טוב פון שבועות, און אזוי פראווען זיי דעם באזינגן ניטל־שבועות ביז היינטיקן טאג, אין די שטיינערנע הייעלן פון זייערע וואוינונגען.

("איטא")

—(::)—

א פארגעסענער פערטל מיליאן אידן וואס זיינען פארווארפן צווישן די קארפאטן־בערג

פון מ. ג. צימערמאן

נייט און אומוויסנהייט טעראריזירן די דאזיקע אידן, וועלכע האבן ניט קיין וועג־ווייזער און קיין פירער — רייזע איינדרוקן פון טשעכאסלאוואקיע

לאנג ציט זיך דער וועג פון פראג קיין קארפאטא־רוס, אזוי לאנג ווי פון מערב קיין מזרח. אזוי אומענדלאך ווייט ווי פון א מאדערנער מיטל־אייראפייאישער שטאט ביז צו א פארווארפענעם ישוב ערגעץ ווייט הינטער די הרי חושך. אין אט די פינסטערע ארימע ישובים, וואס זיינען צעווארפן צווישן די נאקעטע שטארצע פעלזן און טייפע זומפיקע בלאטעס פון קארפאטן בערג, וואס גרעניצט אפ די טשעכא־סלאוואקישע מלוכה פון פוילן, רומעניען און אונגארן, לעבט ביי היינטיקן טאג א קארגער פערטל מיליאן אידן, מער ווי די העלפט פונ'ם גאנצן טשעכאסלאוואקישן אידנטום...

גרויסע פאלקס פייערונג

צום

14טן יארצייט פון

שלום עליכם

דאנערשטאג דעם 5טן יוני

8.30 אוונט

אין, ליטל טעאטער

(מיין און סעלקירק)

עס וועט אויפגעפירט ווערן

"דאס גרויסע געווינס"

דראמע אין 4 אקטן

ערשטע ליטעראַרישע אונטערנעמונג פון סעזאן

אויפזיכט, פאלקס ביבליאטעק

MACDONALD'S Fine Cut

דער פיינסטער טאבאק פאר די יעניקע וואס מאכן זייערע אייגענע סיגארעטס

15¢

מיט יעדן פעקל טאבאק

ZIG-ZAG

סיגארעטן פאפיר פריי

זאמלט די קארטן פיקטשורס

279